

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 167/20
U Luxembourg 17. prosinca 2020.

Presuda u predmetu C-398/19
Generalstaatsanwaltschaft Berlin

Građanina Unije može se izručiti u treću zemlju tek nakon razmjene informacija s državom članicom čiji je on državljanin

U okviru te razmjene država članica od koje se traži izručenje dužna je državi članici čiji je osoba o kojoj je riječ državljanin proslijediti sve pravne i činjenične elemente dostavljene u okviru zahtjeva za izručenje te joj odrediti razuman rok za eventualno izdavanje europskog uhiđenog naloga protiv predmetnog građanina

BY, ukrajinski i rumunjski državljanin, rođen je u Ukrajini te je ondje živio sve do preseljenja u Njemačku tijekom 2012. Na vlastiti zahtjev 2014. stekao je rumunjsko državljanstvo, na temelju činjenice da je potomak rumunjskih državljana, iako ondje nije nikad živio.

U ožujku 2016. glavno državno odvjetništvo u Ukrajini uputilo je njemačkim tijelima zahtjev za izručenje osobe BY radi kaznenog progona. U studenome 2016. Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Glavno državno odvjetništvo u Berlinu, Njemačka) obavijestio je rumunjsko ministarstvo pravosuđa o zahtjevu za izručenje te je upitao namjeravaju li rumunjska tijela sama poduzeti kazneni progon protiv osobe BY. Ministarstvo je odgovorilo, s jedne strane, da rumunjska tijela mogu odlučiti poduzeti kazneni progon samo na zahtjev ukrajinskih pravosudnih tijela i da su, s druge strane, za izdavanje nacionalnog uhiđenog naloga, koji je uvjet za izdavanje europskog uhiđenog naloga, potrebni dostatni dokazi o krivnji osobe o kojoj je riječ. Stoga je od njemačkih tijela zatražilo da mu proslijede dokaze koje su im dostavila ukrajinska tijela.

Njemačko pravo zabranjuje izručenje njemačkih državljana, ali ne i izručenje državljana drugih država članica. Kammergericht Berlin (Visoki zemaljski sud u Berlinu, Njemačka) stoga smatra da je izručenje osobe BY u Ukrajinu zakonito, ali nastoji doznati protivi li se ono načelima koja je Sud utvrdio u presudi Petruhhin¹, s obzirom na to da rumunjska pravosudna tijela nisu donijela službenu odluku o eventualnom izdavanju europskog uhiđenog naloga. Naime, u spomenutoj je presudi Sud, među ostalim, presudio da je, u slučaju kad je treća zemlja uputila zahtjev za izručenje državljanina države članice drugoj državi članici u koju je on preselio, potonja dužna obavijestiti državu članicu čiji je tražena osoba državljanin kako bi njezinim tijelima pružila mogućnost izdavanja europskog uhiđenog naloga radi predaje te osobe u svrhu kaznenog progona.

Taj je sud, nastojeći doznati koje su implikacije te presude na ishod postupka koji se pred njim vodi, uputio Sudu tri prethodna pitanja o tumačenju članaka 18. i 21. UFEU-a (koji se odnose na načelo nediskriminacije na temelju državljanstva i načelo slobode kretanja i boravka građana Unije na području država članica) kao i presude Petruhhin.

¹ Presuda od 6. rujna 2016., Petruhhin, [C-182/15](#) (osobito t. 48. i 50.), vidjeti i PM [br. 84/16](#).

Ocjena Suda

Sud je, zasjedajući u velikom vijeću, kao prvo ispitao primjenjuju li se članci 18. i 21. UFEU-a na situaciju građanina Unije poput osobe o kojoj je riječ u glavnom postupku. U vezi s time istaknuo je da, u skladu s njegovom sudskom praksom, državljani države članice koji na toj osnovi uživa status građanina Unije i zakonito boravi na državnom području druge države članice ima pravo pozivati se na članak 21. stavak 1. UFEU-a te je obuhvaćen područjem primjene Ugovorâ, u smislu članka 18. UFEU-a. U tom pogledu nije relevantna činjenica da je osoba BY državljanstvo države članice stekla tek u trenutku kad je već boravila u državi članici različitoj od one čije je državljanstvo naknadno stekla.

Kao drugo, Sud je pojasnio obveze država članica u okviru razmjene informacija o kojoj je riječ u presudi Petruhhin. U tom pogledu Sud je naveo da je država članica od koje se traži izručenje dužna nadležnim tijelima države članice čiji je tražena osoba državljani omogućiti da zatraže tu osobu u okviru europskog uhidbenog naloga. U tu je svrhu država članica od koje se izručenje traži dužna obavijestiti ta tijela ne samo o postojanju zahtjeva za izručenje nego i o svim pravnim i činjeničnim elementima koje je treća zemlja koja je uputila zahtjev za izručenje dostavila u okviru tog zahtjeva. Također je dužna obavijestiti o svakoj promjeni situacije tražene osobe koja je relevantna za eventualno izdavanje europskog uhidbenog naloga protiv nje. Međutim, nijedna od tih dviju država članica ne može na temelju prava Unije biti obvezna od treće zemlje koja je uputila zahtjev za izručenje tražiti da joj dostavi spis kaznenog predmeta, kako bi se državi članici čiji je osoba o kojoj je riječ državljani omogućilo da ocijeni mogućnost samostalnog poduzimanja kaznenog progona.

Sud naglašava da, ako je ta obveza obavješćivanja ispunjena, tijela države članice od koje se traži izručenje mogu nastaviti postupak izručenja i, ovisno o slučaju, izručiti osobu o kojoj je riječ, ako tijela države članice čiji je ona državljani nisu u razumnom roku izdala europski uhidbeni nalog. Tim tijelima predmetni rok određuje država članica od koje se traži izručenje, koja prilikom njegova određivanja treba voditi računa o svim okolnostima predmeta, osobito o pritvoru u kojem se osoba o kojoj je riječ može nalaziti u okviru postupka izručenja te složenosti predmeta.

Kao treće, Sud je presudio da se članci 18. i 21. UFEU-a ne mogu tumačiti na način da je država članica od koje se izručenje traži dužna odbiti izručenje građanina Unije, državljanina druge države članice, i sama poduzeti kazneni progon protiv njega za djela počinjena u trećoj zemlji kad je, kao što je to slučaj u glavnom postupku, u skladu s nacionalnim pravom države članice od koje se traži izručenje u toj državi dopušten kazneni progon predmetnog građanina Unije za određena kaznena djela počinjena u trećoj zemlji.

Naime, u takvom slučaju obvezom odbijanja izručenja i samostalnog poduzimanja kaznenog progona državi članici od koje se izručenje traži uskratila bi se mogućnost da sama ocijeni svrsishodnost poduzimanja kaznenog progona protiv tog građanina na temelju nacionalnog prava i prekoračile granice koje pravo Unije može nametnuti izvršavanju diskrecijske ovlasti te države članice u pogledu svrsishodnosti kaznenog progona. U situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku jedino relevantno pitanje u pravu Unije jest može li država članica od koje se traži izručenje prema tom građaninu Unije postupati na način kojim se manje ograničava ostvarivanje njegova prava na slobodno kretanje i boravak, na način da tog građanina, umjesto izručenja trećoj zemlji koja to izručenje traži, preda državi članici čiji je on državljani.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536